

2017-05-10

TJÄNSTESKRIVELSE
FRN 2017/57

Fritidsnämnden

Inriktningsbeslut idrottshallar Stavsborgskolans fastighet

Förslag till beslut

1. Fritidsnämnden förordar att kommunen ska hyra två sporthallar på fastigheten Älta 14:97, för att upplåta till föreningslivet och allmänheten enligt riktlinjer och fördelningsprinciper för lokalupplåtelse. Inhyrningen sker med förbehåll att det omedelbart upphör om nämndens rambudget inte kommer omfatta tillkommande hyreskostnader från och med kalenderåret 2022 då hallen planeras att tas i bruk.
2. Fritidsnämnden överlämnar underlag till kommunstyrelsen för inriktning av två nya sporthallar i Älta, i enlighet med bilaga 1 till tjänsteskrivelse daterad 10 maj 2017.

Sammanfattning

Det råder brist på sporthallar i Nacka och för att nå kommunens mål om *Bästa utveckling för alla* och *Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka* behöver kommunen utöka sin kapacitet med fler sporthallar i Älta. Utifrån nämndens kapacitetsutredning FRN 2016/102 och i samråd med föreningar har förslag på inriktning för två nya sporthallar tagits fram. Båda hallarna föreslås vara traditionella sporthallar varav en av hallarna föreslås anpassas för större arrangemang med en publikläktare för 400 personer. De två sporthallarna planeras att byggas på Stavsborgskolans fastighet och stå klara 2022.

Tidigare beslut

I en särskild reglering i avtal med kommunen ska Stavsborgskolans fastighet Älta 14:97 utvecklas av Hemsö Cullberg Holding AB enligt beslut KFKS 2016/639. Antal skolplatser på Stavsborgskolan ska öka från 600 till 1200 och den nuvarande sporthallen ska rivas och ersättas med två fullstora sporthallar.

Fritidsnämndens kapacitetsutredning (FRN 2016/102) tar upp behov av anläggningar, lokaler och ytor för idrotts- och fritidsverksamhet i Nacka kommun. Utredningen lyfter fram viktiga förutsättningar och behov inom nämndens verksamhetsområde och ska utgöra underlag för kommande beslut och planering inom fastighets- och stadsbyggnad.

Ärendet

Utifrån nämndens kapacitetsutredning FRN 2016/102 och i samråd med ett antal föreningar har förslag på inriktning för de två nya sporthallarna tagits fram. Förslaget omfattar funktioner och volymer.

Utifrån föreslagen inriktning kommer Hemsö tillsammans med kommunen påbörja en fördjupad förstudie där frågor kring trafik, planförutsättningar och skolans behov vidare kommer utredas. Det kommer även föras dialog med föreningslivet om detaljer angående hallens utrustning och funktionslösningar i samråd med fastighetsägaren. De två sporthallarna planeras att vara i drift till 2022.

Målgrupper och behov

Fritidsnämndens primära målgrupper är barn och unga i åldersgruppen 7 – 20 år och personer med funktionsvariationer. Ur ett folkhälsoperspektiv är dock alla medborgares fritidsbehov viktiga att tillgodose.

Idrottsanläggningar och andra lokaler och ytor för fritidsverksamhet efterfrågas av och för:

- föreningslivets organiserade aktiviteter
- allmänheten för egenorganiserade aktiviteter
- för öppna aktiviteter, till exempel drop-in verksamhet

I kapacitetsutredningen framgår att befintliga sporthallar i Nacka kommun är fullbokade och att det för närvarande inte finns någon ledig kapacitet på attraktiva tider. I dialog med föreningslivet har det framkommit att barn och ungdomar står i kö till flera aktiviteter och att föreningarna inte kan ta emot fler barn på grund av brist på anläggningar. Tonåringars efterfrågan på tider i anläggningar för egenorganiserad verksamhet, utanför det traditionella föreningslivet, kan inte mötas på grund av anläggningsbristen.

Nackas befolkning beräknas att öka kraftigt de kommande åren och den planerade förtätningen skapar förväntningar på en utbyggnad av anläggningar för att kunna möta befolkningens krav och behålla Nackas attraktivitet. Älta förväntas öka med 1000 barn på 15 år. Totalt sett kommer befolkningen i åldersgruppen 7-20 år bli drygt 3500. Enligt vedertagna beräkningsmodeller ska det finnas en sporthall per 1000-1200 barn och ungdom. Idag finns en sporthall i Älta som inte har fullvärdiga mått. Det finns därför skäl att redan med befintlig befolkning planera för en utökning till två fullvärdiga sporthallar. Till år 2030 beräknas efterfrågan till tre fullstora idrottshallar i Älta.

Tabell 1: Befolkningsprognos i målgruppen 7 – 20 år, Källa: SCB

Kommunområde	2016	2021	2026	2030
Älta	2556	3161	3552	3589

Tabell 2: Nyckeltal för efterfrågan av idrottshallar i kommunen efter anläggningstyp och målgrupp barn- och ungdom mellan 7 – 20 år, Källa: Kapacitetsutredning 2016

Anläggningstyp	Beräknad andel unga som vill nyttja anläggningstypen i organiserad form	Tid på attraktiv fritid för inomhusidrott per vecka	Antal unga i genomsnitt per aktivitet i fullstor anläggning	Antal invånare i målgrupps-ålder per anläggning
Sporthall	60 % av alla 7 – 10 år	60 minuter	60	1 000 – 1 200
	50 % av alla 11 – 15 år	90 minuter	40	
	40 % av alla 16 – 20 år	120 minuter	30	

Tabell 3: Befintliga sporthallar och behov i Älta samt befolkningsprognos

Upptagningsområde	Antal 7 - 20 år 2016	Antal anläggningar 2016	Antal 7 - 20 år 2030	Behov antal anläggningar totalt 2030	Förslag tillkommande till 2030
ÄLTA	2556	1	3 589	3	2
Älta	2556	1	3 589	3	2

Källa: Kapacitetsutredning 2016

Sporthallarnas inriktning och placering

Sporthallarna placeras företrädesvis i anslutning till eller i skolområdet för ett effektivt utnyttjande såväl dagtid av skolor som kvällstid och helger av föreningar och allmänheten. Hela anläggningen ska vara utformad och anpassad utifrån ett tillgänglighetsperspektiv och utrustas så personer med funktionsvariationer kan medverka i aktiviteter både som besökare och åskådare. I planeringen bör även hänsyn tas till närliggande sportanläggningar, som ishall och fotbollsplan, för att skapa synergieffekter vid större arrangemang och tillställningar.

I entrén bör det finnas plats för att samla grupper inför aktiviteter och olika genomgångar. Det är även önskvärt med en större foajé för såväl idrottsutövare som publik med allmänna toaletter, utrymme med pentry för föreningars caféverksamhet i samband med tävlingar och arrangemang. Grupprum och kontorsplatser efterfrågas av föreningsliv, lärare och domare.

En fullstor anläggning bör anpassas för flertalet vedertagna inomhusidrotter så som innebandy, basket, handboll, gymnastik och futsal. Byggnaderna bör även förses med en så kallad anslutningslokal för till exempel olika former av gruppträning.

En hall bör ha publikkapacitet på över 400 personer, hallen bör även kunna användas som större samlingsal för andra aktiviteter, så som större möten, teaterföreställningar eller E-

sportarrangemang. Den andra planerade sporthallen föreslås ha en mindre läktarlösning och gå mer i linje med en traditionell sporthall med referens till Tollare sporthall.

Fyra till sex omklädningsrum till respektive sporthall där minst två omklädningsrum anpassas särskilt för personer med funktionsvariationer. Omklädningsrum placeras mot allmän plats avgränsad från skolbyggnad.

Det är viktigt med väl tilltagna förrådsutrymmen i båda byggnaderna. Flertal föreningar efterfrågar i dag innovativa förvaringsmöjligheter för att underlätta och effektivisera verksamheten.

Omvärldsbevakning visar även att nya idrotter och fritidsaktiviteter utvecklas, till exempel paddel (racketsport), cricket, rollerderby, E-sports, klättring, skateboard och streetbasket. Sportanläggningarna ska därför vara flexibla och kunna erbjuda flera funktioner för att göra det möjligt att bedriva en bredd av olika aktiviteter. Samtal kring verksamhetsanpassning, linjering och utrustning i hallen sker under projekteringen i samråd med Hemsö.

För att nå målen om en flexibel anläggning bör ett sektionerat lås- och larmsystem finnas så att skola, föreningslivet och privatpersoner kan nyttja sporthallar och omklädningsrum även då sporthallarna är obemannad. Låssystemet skall vara kompatibelt med kommunens övriga passersystem till fritidsanläggningar. Övriga detaljer gällande inriktningen finns beskrivna i bilagan till denna tjänsteskrivelse.

Enhetens bedömning

För att nå kommunens mål om *Bästa utveckling för alla* och *Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka* behöver kommunen bygga ut sporthallskapaciteten i Älta. Stavsborgskolans nuvarande sporthall som kommer rivas och den svarar inte upp mot efterfrågan av attraktiva träningstider. Hallen har inte heller fullvärdiga spelmått (36 x 18 meter) vilket innebär att föreningslivet tvingas söka tider för träning och matcher i andra delar av Nacka där belastningen är hög.

I fritidsnämndens kapacitetsutredning beskrivs närhetsprincipen. Närhetsprincipen går ut på att barn ska ha nära från skola eller bostad till fritidsaktiviteter. Idrottshallarnas placering uppfyller väl fritidsnämndens närhetsprincip. Stavsborgskolans fastighet ligger centralt i Älta nära tät bostadsbebyggelse och andra sportanläggningar. Genom att bygga två sporthallar på Stavsborgskolan kommer kommunen bättre att nå efterfrågan av inomhustider i idrottshallar och ge barn möjlighet att träna nära antingen hem eller skola.

Enheten föreslår att fritidsnämnden fattar beslut om inriktning för två nya sporthallar och föreslår att kommunstyrelsen hyr in hallarna i enlighet med kommunens behov. Enheten föreslår att kommunen hyr de planerade sporthallarna av Hemsö Cullberg Holding AB till 100 procent, för att få full rådighet över tiderna, med den inriktning som föreslås i bilagan till denna tjänsteskrivelse. Den gängse fördelningen av tider mellan skolan och

fritidsnämnden av liknande anläggningar är 60 procent för fritidsnämndens behov och 40 procent för skolans behov.

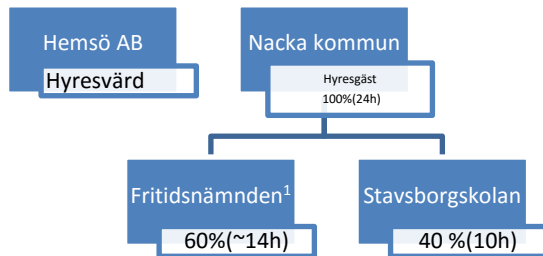

Fig 4: Förslag schema fördelning av tider 1) vardagar, helger och lov

Fritidsnämnden fördelar tider efter nämndens riktlinjer till allmänhet och föreningsliv. På så sätt garanteras både fritidsbehovet och skolans behov. Om inte beslut fattas om att utöka kommunens utbud av anläggningar bedömer enheten att kapaciteten och kvaliteten på kommunens fritidsutbud sänks och nämndens mål inte kan uppfyllas till fullo 2030.

Ekonomiska konsekvenser

Skulle kommunfullmäktige besluta att hyra två sporthallar innebär det att fritidsnämnden från och med våren 2022 får en tillkommande hyreskostnad för två sporthallar. En marknadsmässig hyra inklusive drift och underhåll förhandlas fram av kommunen med Hemsö. När beslut om hyreskontrakt tas kommer nämndens budgetram för anläggningskostnader att utökas med motsvarande belopp.

Nuvarande hyressättning på Stavsborgskolans idrottshall 1,3 miljoner kronor.

Genomsnittliga intäkter i kommunalt finansierade idrottshallar är idag 80 000 kronor per år. Intäkter för två anläggningar uppskattas till cirka 160 000 kronor per år. Gängse fördelning av tiderna är att skolan hyr 40 procent och fritidsnämnden hyr 60 procent.

Konsekvenser för barn

Två nya sporthallar med föreslagen inriktning i Älta kommer ge barn och ungdomar en möjlighet att utöva ett rikt och varierat fritidsutbud i sin närmiljö och i direkt anslutning till skolan. Målgruppen 7-20 år förväntas öka mycket och idag finns många etablerade fritidsföreningar i området som saknar sporthallsyta. Därför är det viktigt att skapa förutsättningar med lokaler och anläggningar så att föreningslivet ska kunna utvecklas och möta barns behov och önskemål.

Bilaga

Inriktningsbeslut

Nadia Izzat
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Karl Loch Hansson
Handläggare
Kultur- och fritidsenheten